

# వరల్డ్ ఎకనమిక్ అవైట్లుకును ప్రేచులంచేది?



డాక్టర్ తమిత్ కోటిరెడ్డి

శ్రీసహన్,  
పటీవన్, హైదరాబాద్

## ప్రాంతియ అసమానతలు

భారతులంటి అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థలో విధి ప్రాంతాల ముఖ్య వనరుల లభ్యతలో వ్యత్యాసాల కారణంగా దేశంలో ప్రాంతియ అసమానతలు పెరిగాయి. స్వాతంత్ర్యానంతరం కేంద్రీకృత ప్రణాళికును చేపటుడంలో ఉద్దేశం ప్రాంతియ అసమానతలను రూపుమాపడం. ప్రణాళికా యుగంలో అనేక చర్యలు తీసుకున్నాయి, ఇప్పటికే దేశంలో విధి రాష్ట్రాలు, ప్రాంతాల ముఖ్య సాంఘిక-ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యత్యాసాలు కొనసాగుతున్నాయి. భారతో చారిత్రక, భాగోళిక అంశాలతో పాటు అవస్థాపనా సాకర్యాలు సంతగా లేకపోవడం, ప్రణాళికా యంత్రాలు వైఫల్యం, హరిత విషాదప్రభావం అన్ని ప్రాంతాల్లో ఒకే విధంగా ఆశించినంత లేకపోవడం, వెనుకబడిన రాష్ట్రాల్లో అనుబంధ పరిప్రమల వ్యధితక్కువగా ఉండటం లాంటి అంశాలు దేశంలో ప్రాంతియ అసమానతలు పెరగడానికి కారణాలుగా పేర్కొనవచ్చు. చరిత్రాత్మకంగా భారతో ప్రాంతియ అసమానతలు బ్రిటిష్ కాలంలో ప్రాంతమయ్యాయి. దేశంలో తయారీ, వాణిజ్య కార్బూకలాపాలను కొన్ని ప్రాంతాల్లోనే గ్రీటింగ్ పోలకలు, పారిశ్రామిక వేతలు కొనసాగించారు. పశ్చిమ బెంగాల్, మహారాష్ట్రాలతో పాటు కోలకతా, ముంబై, చెన్నై లాంటి మెట్రోపాలిటన్ నగరాల్లో బ్రిటిష్ పారిశ్రామిక వేతల కార్బూకలాపాలు కేంద్రీకృతమయ్యాయి. పారిశ్రామిక పెట్టుబడులతోపాటు, విద్యుత్, రాష్ట్రాలు, సమాచారం, నీటి పారుదల లాంటి సాకర్యాలు దేశంలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లోనే కేంద్రీకృతం కావడం వల్ల బ్రిటిష్ కాలంలో దేశంలో ప్రాంతియ అసమానతలు పెరిగాయి. పామాచల్

## జి.ఎస్.డి.పి. వ్యాపారాలు

- సంసూకు కాలంలో అన్ని రాష్ట్రాల్లో స్వాల దేశీయాత్మక్కి (జి.ఎస్.డి.పి.)లో వ్యధి వేగపంతుముంది. కానీ జి.ఎస్.డి.పి. వ్యధితలో విధి కాలాల్లో మార్పులను గమనించుచ్చు. 2012-13 నుంచి 2017-18 ముఖ్యకాలంలో మహారాష్ట్ర, వంజాబ్, రాజస్థాన్, ఒడిశా, తమిళనాడు, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చినప్పుడు అధిక వ్యధి నమోదుచేంది. ఈ కాలంలో జి.ఎస్.డి.పి. వ్యధి సగటు గుజరాత్లో 10.10 శాతం. గణంకాలు, కార్బూకమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ నివేదిక ప్రకారం 2014-15లో మహారాష్ట్ర, వంజాబ్, తమిళనాడులు ధనిక రాష్ట్రాలు. మహారాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి. వ్యధి అధికంగా ఉండటానికి అనేక పరిప్రమలు ఆ రాష్ట్రంలో కేంద్రీకృతమయ్యాయి. పారిశ్రామిక పెట్టుబడులతోపాటు, విద్యుత్, రాష్ట్రాలు, సమాచారం, నీటి పారుదల లాంటి సాకర్యాలు దేశంలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లోనే కేంద్రీకృతం కావడం వల్ల బ్రిటిష్ కాలంలో దేశంలో ప్రాంతియ అసమానతలు పెరిగాయి. పామాచల్

## మాచిలి ప్రశ్నలు

- బ్రిటిష్ పారిశ్రామిక వేతలు భారతో కింది ఏ రాష్ట్రాల్లో తమ కార్బూకలాపాలను అధికంగా కొనసాగించారు?  
ఎ) పశ్చిమబెంగాల్ బి) ఆంధ్రప్రదేశ్  
సి) మహారాష్ట్ర డి) కేరళ  
1) ఎ, ది 2) ఎ, సి  
3) బి, డి 4) ఎ, బి, సి, డి
- స్వానిక రైతుల ప్రయోజనానికి అనుగుణంగా గోదుమ దిగుమతిపై సుంకార్మి ప్రభుత్వం ఇటీవల 30 శాతం నుంచి ఎంతకు పెంచింది?  
1) 32 శాతం 2) 35 శాతం  
3) 39 శాతం 4) 40 శాతం
- ఉత్తరప్రదేశ్ తర్వాత గోదుమను ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రం?  
1) పంజాబ్ 2) పార్యానా  
3) మధ్యప్రదేశ్ 4) మహారాష్ట్ర
- 'వరల్డ్ ఎకనమిక్ అవుల్టుక్ ఎఫ్రెంట్ 2019' భారత్ వ్యాపిని 2019-20లో ఎంతగా అంచనా వేసిది?  
1) 6.5 శాతం 2) 6.9 శాతం  
3) 7.1 శాతం 4) 7.3 శాతం
5. 'India's Electric Mobility Transformation: Progress to Date and Future Opportunities' నివేదికను రూపొందించింది?  
1) నీతి ఆయాగ్, Rocky Mountain Institute.  
2) నాబార్డ్, ఆర్బీఎస్  
3) పాటీపి, నీతి ఆయాగ్

- ప్రైవేచి కాదు  
6. రిస్టోర్ బ్యాంక్ అప్ ఇండియా భారత్ జి.డి.పి. వ్యాపిని 2019-20లో ఎంతగా అంచనా వేసింది?  
1) 6.5 శాతం 2) 6.8 శాతం  
3) 7.1 శాతం 4) 7.2 శాతం
7. ఉత్తరప్రదేశ్ తర్వాత 2016-17లో కింది ఏ రాష్ట్రాలో మొత్తం అధికంగా ఉండటం అధికంగా నమోదుచేంది?  
1) పంజాబ్ 2) మధ్యప్రదేశ్  
3) ఆంధ్రప్రదేశ్ 4) కర్ణాటక
8. శిశు మరణాల రేటు ప్రతి వెయ్యి జననాలకు 2016లో ఏ రాష్ట్రంలో అధికం?  
1) మధ్యప్రదేశ్ 2) ఒడిశా  
3) ఉత్తరప్రదేశ్ 4) రాజస్థాన్
9. మహిళల్లో ఆయుఃప్రమాణం 2012-16 మధ్యకాలంలో కింది ఏ రాష్ట్రంలో ఎక్కువ?  
1) జమ్ము-కశ్మీర్ 2) ఫిలిప్పిన్స్  
3) కేరళ 4) ఉత్తరాభింద్
10. పుడు కార్బూనేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కేంద్ర కార్బూలయం చెన్నె నుంచి ఏ ప్రాంతానికి మార్చారు?  
1) ప్రోద్ధురాజు 2) పూటే  
3) నూర్ డిలీ 4) కోలకతా
11. తలసరి నికర రాష్ట్ర దేశీయాత్మక్కి 2017-18లో స్థిర ధరల వద్ద (2011-12) కింది ఇచ్చిన ఏ రాష్ట్రంలో ఎక్కువ?  
1) ఫిలిప్పిన్స్ 2) సికించిం  
3) మహారాష్ట్ర 4) ఆంధ్రప్రదేశ్
12. తలసరి నికర రాష్ట్ర దేశీయాత్మక్కి 2016-17లో స్థిర ధరల వద్ద కింది ఏ

జనరల్ స్టడీస్  
అండియన్ ఎకానమీ

## ప్రత్యేకం

ఈ నివేదిక ప్రకారం ప్రపంచ ర్యాంకింగ్లో జి.డి.పి. పరంగా మొదటి 50 ర్యాంకుల్లో మహారాష్ట్ర స్థానం పొందింది. మహారాష్ట్ర జి.డి.పి.ని 289 బిలియన్ డాలర్లుగాను, కొన్న గోలు శక్తి సామర్థ్యం (పి.పి.పి.) వద్ద 1040 బిలియన్ డాలర్లుగాను నివేదిక పేర్కొనది. నామినల్ జెసిన్ ప్రకారం మహారాష్ట్ర జి.డి.పి. హంకాంగ్ జి.డి.పి.పి. సి.పి. రొస్ గోలు శక్తి సామర్థ్యం (పి.పి.పి.) ప్రకారం నైజీరియా జెసిన్ ప్రపంచ ర్యాంకింగ్లో నామినల్ జి.డి.పి. సమానం. మొత్తం 188 దేశాల్లో ప్రపంచ ర్యాంకింగ్లో మహారాష్ట్ర జి.డి.పి. పి. కువైట్ జి.డి.పి.తో సమానం. పి.పి.పి. పరంగా తమిళనాడు జి.డి.పి. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిలిపోయాయి.

## విధి రాష్ట్రాల ముఖ్య అభివృద్ధిలో వ్యత్యాసం

♦ బిపార్, ఒడిశా, చత్తీన్గాంగ్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్ పోల్చినప్పుడు మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, తమిళనాడు, ఉమ్మడి అధికంగా మహారాష్ట్ర, వంజాబ్, తమిళనాడులు ధనిక రాష్ట్రాలు దురుపరిషత్తులు వ్యధిత్తం అంటాయి. వ్యధిత్తం అధికంగా మహారాష్ట్ర, వంజాబ్, తమిళనాడులు ధనిక రాష్ట్రాలు దురుపరిషత్తులు వ్యధిత్తం అంటాయి. వ్యధిత్తం అధికంగా మహారాష్ట్ర, గుజర